

**പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പതിമൂന്നാം സമ്മേളനം**

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. *319

12.12.2018 ൽ മറുപടിക്ക്

പൊതു ആരോഗ്യ സംവിധാനം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ

<p align="center"><u>ചോദ്യം</u></p> <p>ശ്രീ.ജോർജ്ജ് എം. തോമസ് ,, റ്റി.വി.രാജേഷ് ശ്രീമതി യു. പ്രതിഭ ശ്രീ.കെ.ഡി. പ്രസേനൻ</p>	<p align="center"><u>ഉത്തരം</u></p> <p align="center">കെ.കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ (ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യനീതിയും വനിത-ശിശു വികസനവും വകുപ്പുമന്ത്രി)</p>
<p>(എ) ആരോഗ്യപരിപാലന രംഗത്ത് സർക്കാർ ആശുപത്രികളെ ദുർബലപ്പെടുത്തുമെന്നാക്ഷേപമുള്ള കേന്ദ്രസർക്കാർ നയത്തിൽ നിന്ന് വിഭിന്നമായി സംസ്ഥാനത്തെ പൊതു ആരോഗ്യ സംവിധാനം കാര്യക്ഷമമാക്കാൻ നടത്തിവരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ അറിയിക്കുമോ;</p>	<p>(എ) കേരള ജനതയുടെ ആരോഗ്യ ആവശ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കാനാകുന്ന തരത്തിൽ ത്രിതല ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യ വകുപ്പ് മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരികയാണ്. യുണൈറ്റഡ് നേഷൻസിന്റെ സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കേരളം ആരോഗ്യ രംഗത്ത് 2020 ഓടെ എത്തിപ്പിടിക്കേണ്ട ഹ്രസ്വകാല ലക്ഷ്യങ്ങളും 2030-ൽ ആർജ്ജിക്കേണ്ട ലക്ഷ്യങ്ങളും വിദഗ്ധ സമിതി റിപ്പോർട്ടുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിട്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് പ്രവർത്തന പരിപാടികൾക്ക് രൂപം നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഗവ.ആശുപത്രികളുടെയും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്താനുള്ള പ്രവർത്തനം, അധികമായി ആശുപത്രി ഉപകരണങ്ങളും ലബോറട്ടറി സൗകര്യങ്ങളും വർദ്ധിപ്പിക്കുക ജീവനക്കാരുടെ തസ്തിക സൃഷ്ടിച്ച് നിയമനം നടത്തുക തുടങ്ങിയവ ഇതിന്റെ ഭാഗമായി നടന്നു വരികയാണ്.</p> <p>കിഫ് ബി സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ ജില്ലാ താലൂക്ക് തല ആശുപത്രികളെ മാസ്റ്റർ പ്ലാനിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വികസിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നു വരികയാണ്. മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രികളെ മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടന്നു വരുന്നു. കേരളത്തിൽ വലിയ ആരോഗ്യ പ്രശ്നമായി മാറിയ പ്രമേഹം, രക്തസമ്മർദ്ദം തുടങ്ങിയവക്കും കാൻസർ ചികിത്സ, മാനസികാരോഗ്യ പരിചരണം തുടങ്ങിയവയിലുന്നിയുള്ള പ്രത്യേക പൊതുജനാരോഗ്യ പരിപാടികൾക്കും രൂപം നൽകി നടപ്പിലാക്കി വരികയാണ്. നവകേരള കർമ്മപദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച ആർദ്രം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ആരോഗ്യ മേഖലയിൽ സമഗ്രമായ മാറ്റങ്ങളാണ് കൈവരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്ത പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളായി വികസിപ്പിച്ചു. അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിയും അധിക തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജില്ലാ/ജനറൽ തല</p>

	<p>ആശുപത്രികളിൽ സൂപ്പർ സ്പെഷ്യാലിറ്റി വിഭാഗങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചും ഓരോ ജില്ലകളിലും രണ്ട് വീതം താലൂക്കാസ്ഥാന ആശുപത്രികളെ മിനിമം അംഗീകൃത നിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്തുന്നതിനായി തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും (ജി.ഒ. (ആർ.റ്റി.)നം.2196/2018/ആ.ക.വ തീയതി 07.07.2018) കീഫ് ബി മുഖേന കാത്ത് ലാബ്, ഡയാലിസിസ് യൂണിറ്റ് എന്നിവ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. പകർച്ച വ്യാധി പ്രതിരോധ നിയന്ത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവിധ വകുപ്പുകളെ ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു കർമ്മ പദ്ധതി രൂപീകരിച്ച് ജനുവരി മുതൽ ഡിസംബർ വരെ നീണ്ട് നിൽക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ആരോഗ്യ വകുപ്പ് കാഴ്ചവയ്ക്കുന്നത്. രോഗനിരീക്ഷണവും, കൊതുക് നിരീക്ഷണവും, ലബോറട്ടറി പരിശോധന സംവിധാനവും കടിവെള്ളത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ ഉറപ്പു വരുത്താനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും ചിട്ടയായ രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട പകർച്ചവ്യാധികളുടെല്ലാം ചികിത്സാ മാർഗ്ഗരേഖകൾ WHO, National guidelines ഇവയെ ആധാരമാക്കി മെഡിക്കൽ കോളേജിലെയും, ആരോഗ്യ വകുപ്പിലെയും, മറ്റ് അനുബന്ധ വകുപ്പുകളിലെയും വിദഗ്ദ്ധരെ ഉൾപ്പെടുത്തി തയ്യാറാക്കി ഡി.എച്ച്.എസ്.ന്റെ വെബ് സൈറ്റിലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും, ജില്ലകളിൽ നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.</p> <p>പകർച്ചവ്യാധി പൊട്ടിപ്പുറപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ ദൃതകർമ്മസേന അവിടം സന്ദർശിച്ച് കാര്യകാരണ വിശകലനം നടത്തി ഊർജ്ജിത പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ രോഗം നിയന്ത്രണവിധേയമാക്കാറുണ്ട്. കൊതുക് നശീകരണത്തിനാവശ്യമായ കീടനാശിനികളും മറ്റ് സാധന സാമഗ്രികളും യഥാസമയം ലഭ്യമാക്കുകയും പൊതുജനങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ബോധവൽകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയും ജീവനക്കാർക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകി വരുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഹെൽത്തി കേരള ക്യാമ്പയിൻ വഴി പരിശോധന നടത്തി പൊതുജനാരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുമെതിരെ നിലവിലുള്ള പൊതുജനാരോഗ്യ നിയമമനുസരിച്ച് നടപടി സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു.</p> <p>സുസ്ഥിര വികസന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ ഭാഗമായി മലമ്പനി മത്ത് രോഗം, കാലാ അസർ, ക്ഷയം, കുഷ്മ, എച്ച്.എസ്.എസ്. തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങൾ 2020 ഓടുകൂടി നിവാരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തി വരുന്നുണ്ട്.</p>
<p>(ബി) ആശുപത്രികളെ രോഗീസൗഹൃദമാക്കി വികസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ എന്തെല്ലാമാണ്;</p>	<p>(ബി) ആർദ്രം പദ്ധതി പ്രകാരം തെരഞ്ഞെടുത്ത ആശുപത്രികളെ രോഗീ സൗഹൃദമാക്കി വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് ഭാഗമായി കമ്പ്യൂട്ടറൈസ്ഡ് ഒ.പി.രജിസ്ട്രേഷൻ, രോഗികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട ഇരിപ്പിട സൗകര്യങ്ങൾ, ആരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് ആവശ്യമായ</p>

	<p>സൈനേജുകൾ, സ്വകാര്യതയോടു കൂടിയ കൺസൾട്ടേഷൻ സൗകര്യങ്ങൾ, നേഴ്സിങ് കൗൺസിലിംഗ്, പബ്ലിക് അഡ്രസിംഗ് സിസ്റ്റം മുതലായ സൗകര്യങ്ങൾ പുതുതായി ക്രമീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ഗവ. മെഡിക്കൽ കോളേജുകളുടെ ഒ.പി.വിഭാഗം രോഗീ സൗഹൃദമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ 7 മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും പൂർത്തിയായി കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കോട്ടയം മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ആയത് പൂർത്തിയായി വരികയാണ്. ആരോഗ്യ വകുപ്പിലെ 15 ജില്ലാതല ആശുപത്രികളിലെ ഒ.പി.വിഭാഗം രോഗീ സൗഹൃദമാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ എൻ.എച്ച്.എം. എൻജിനീയറിംഗ് വിഭാഗം മുഖേന പുരോഗമിക്കുകയാണ്. അധിക തസ്തിക സൃഷ്ടിച്ച് നിയമനം നടത്തിയും ആശുപത്രി ഉപകരണങ്ങളും അടിസ്ഥാന സൗകര്യവും വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ആശുപത്രികളെ രോഗീ സൗഹൃദമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും നടന്നു വരികയാണ്. വിവിധ വിഭാഗം ജീവനക്കാർക്കുള്ള പരിശീലന പരിപാടികളും സേവനങ്ങളുടെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇതോടൊപ്പം നടന്നു വരുന്നു.</p>
<p>(സി) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിലെത്തിയശേഷം പുതുതായി സ്ഥാപിക്കുകയോ പദവി ഉയർത്തുകയോ ചെയ്ത സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണ്; മെഡിക്കൽ, പാരാ മെഡിക്കൽ ജീവനക്കാരുടെ എത്ര തസ്തികകൾ പുതുതായി സൃഷ്ടിച്ചു; പുതുതായി എത്ര നിയമനങ്ങൾ നടത്തിയെന്ന കണക്ക് ലഭ്യമാണോ;</p>	<p>(സി) ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്ന ശേഷം പുതുതായി ആരംഭിച്ച സ്ഥാപനങ്ങൾ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) W&C ആശുപത്രി, പൊന്നാനി 2) റീജിയണൽ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബ് - പത്തനംതിട്ട 3) ജില്ലാ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബ് - മലപ്പുറം 4) ജില്ലാ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബ് - സുൽത്താൻ ബത്തേരി; <p>പുതുതായി പദവി ഉയർത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ മലയിൻകീഴ്, പത്തനാപുരം, കൊണ്ടോട്ടി, പനത്തടി, മംഗൽപ്പാടി, ബേഡഡുക്ക എന്നീ സി.എച്ച്.സി.കളെ താലൂക്കാശുപത്രിയായി ഉയർത്തിയിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിലെത്തിയ ശേഷം മെഡിക്കൽ/പാരാ മെഡിക്കൽ വിഭാഗങ്ങളിലായി 2018 ഡിസംബർ 4 വരെ 2142 (രണ്ടായിരത്തി ഒരുനൂറ്റി നാല്പത്തി രണ്ട് എണ്ണം) അധിക തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
<p>(ഡി) മുൻ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് അട്ടപ്പാടിയിൽ ശിശുമരണങ്ങൾ വ്യാപകമായിരുന്നെന്ന് ആക്ഷേപത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശിശുമരണങ്ങൾ അവസാനിപ്പിക്കാൻ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ വിശദമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഡി) മുൻ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് അട്ടപ്പാടിയിൽ ശിശുമരണങ്ങൾ വ്യാപകമായിരുന്നെന്ന് ആക്ഷേപത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശിശുമരണങ്ങൾ അവസാനിപ്പിക്കുവാൻ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പ്രത്യേക പദ്ധതികളുടെ വിശദ വിവരം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.</p> <p>അടിയന്തിര നടപടികൾ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. അടിയന്തിരമായി അട്ടപ്പാടി മുഴുവൻ ഒരു സ്കീം ക്യാമ്പ് നടത്തി 299 ഗുരുതരമായ ഇക്കർക്കറപ്പുള്ള കുട്ടികളെ കണ്ടെത്തി വേണ്ട ചികിത്സ നൽകാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു. 2. ഗുരുതരമായ പോഷകഹാരക്കുറവുള്ള കുട്ടികൾക്ക് യൂനിസെഫ്, നാഷണൽ ന്യൂട്രീഷൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്

എന്നിവയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പോഷകാഹാര പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ 3 (അഗളി സി.എച്ച്.സി-1, പുതുർ പി.എച്ച്.സി-1, ഷോളയൂർ പി.എച്ച്.സി-1) എണ്ണം ആരംഭിച്ചു. അതിനുള്ള ട്രെയിനിംഗ്, കെട്ടിടങ്ങൾ, ഭക്ഷണ സാധനങ്ങൾ എന്നിവ തയ്യാറാക്കി, പദ്ധതിയ്ക്കായി വാഹനങ്ങൾ ഏർപ്പാടാക്കി, എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമായി അടുപ്പാടി പാക്കേജ് എന്ന പേരിൽ 4.33 കോടി രൂപ ആരോഗ്യ കേരളം വഴി ലഭ്യമാക്കി.

3. അയൺ ഫോളിക് ആസിഡ് ഗുളികകളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തി

ഹ്രസ്വകാല നടപടികൾ

1. 24 സബ് സെന്ററുകൾ റിപ്പയർ ചെയ്ത് ജെ.പി.എച്ച്.എൻ മാർക്ക് താമസ യോഗ്യമാക്കി 24 മണിക്കൂർ പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കി.
2. രണ്ടാമത് ഒരു ജെ.പി.എച്ച്.എൻ-നെ കൂടി നിയമിച്ച് പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ ഊർജ്ജിതമാക്കി.
3. ട്രെയിനിംഗ് സെക്ഷനിലിട്ട് ആശുപത്രി കോട്ടത്തറയിൽ തുക്കം കുറവുള്ള കണ്ണട ജനിച്ചാൽ അതിനെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ, ഡോക്ടർമാർക്കും നഴ്സ്മാർക്കും ട്രെയിനിംഗ് എന്നിവ നൽകി.
4. ശിശുരോഗവിദഗ്ദ്ധനേയും ഗൈനക്കോളജിസ്റ്റിനേയും അനസ്തേഷ്യ ഡോക്ടറേയും സർജ്ജനേയും നിയമിച്ചു.
5. നവജാത ശിശു ഐ.സി.യു സ്ഥാപിച്ചു.
6. പുതിയ 75 തസ്തികകൾ സൃഷ്ടിച്ചു.
7. പാരാമെഡിക്കൽ ജീവനക്കാർക്കും മറ്റും ട്രെയിനിംഗ് നൽകി.
8. ആരോഗ്യ വകുപ്പ് ജീവനക്കാരുടെ സേവനം മെച്ചപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടി 20% അധികം ഡി.എ അനുവദിച്ച ഡോക്ടർമാർക്ക് 20000 രൂപ അധികം നൽകാൻ തീരുമാനമായി.
9. കോട്ടത്തറ ട്രെയിനിംഗ് സെക്ഷനിലിട്ട് ആശുപത്രിയിൽ രക്ത സംഭരണ യൂണിറ്റും, അൾട്രാ സൗണ്ട് സ്കാനിംഗും ആരംഭിച്ചു.
10. ആദിവാസി ഗർഭിണികളുടെ പ്രസവം എപ്പോഴും പറഞ്ഞ തീയതിക്കും മുൻപേ ആയതിനാൽ വീട്ടിലെ പ്രസവം ഒഴിവാക്കാൻ ഇ.ഡി.സി മോണിറ്ററിംഗ് സെൽ ആരംഭിച്ചു. എൻ.ആർ.സി.യിൽ അഡ്മിറ്റ് ആകാത്ത കുട്ടികൾക്ക് സി.സാം പരിപാടി ആരംഭിച്ചു. ഇത് വഴി വീടുകളിലേയ്ക്ക് പോഷകാഹാരം എത്തിക്കുവാനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചു.
11. മൂന്നു മൊബൈൽ മെഡിക്കൽ യൂണിറ്റുകൾ കൂടി പാസാക്കി ആകെ 5 മൊബൈൽ യൂണിറ്റുകൾ പ്രതിമാസം 24 ക്യാമ്പുകൾ വെച്ച് നടത്തുന്നു. ദിവസവും ഊരുകളിൽ ക്യാമ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
12. ജാതക് ജനനി എന്നീ സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾ

തയ്യാറാക്കി യഥാക്രമം ശീശുകളുടെ തുക്കവും ഗർഭിണികളുടെ ആരോഗ്യവും ദിനം പ്രതി മേലധികാരികൾക്ക് മനസ്സിലാക്കുവാനുള്ള സൗകര്യമുണ്ടായി.

13. പോഷകാഹാരക്കുറവും രക്തം കുറഞ്ഞ കഞ്ഞുമുള്ള ഗർഭിണികളേയും കോട്ടത്തറ ട്രൈബൽ സ്പെഷ്യാലിറ്റി ആശുപത്രിയിൽ മൂന്നു മാസത്തോളം താമസിപ്പിച്ച് പോഷണ സമൃദ്ധമായ ആഹാരം നൽകി തുക്കമുള്ള കഞ്ഞാക്കി പ്രസവിപ്പിക്കാൻ നടപടികൾ ഉണ്ടായി.
14. കൗമാര പ്രായത്തിലുള്ള പെൺകുട്ടികൾക്ക് 18 വയസാകുമ്പോൾ 45 കിലോ ശരീരഭാരം ഉണ്ടാകുന്ന രീതിയിലുള്ള ആരോഗ്യ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും മെൻസ്സുവൽ ഹൈജീൻ പരിപാടികളും ആരംഭിച്ചു.
15. സ്കൂളുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് ഒരുമ എന്ന പേരിൽ ഹെൽത്ത് ക്ലബ്ബുകൾ കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമമാക്കി.
16. ആരോഗ്യം സാമൂഹിക നിതി, പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസനം, കുടുംബശ്രീ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം, പോലീസ്, കൃഷി, മൃഗ സംരക്ഷണം, റവന്യൂ എന്നീ വകുപ്പുകളെ ഏകോപിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ഒറ്റപ്പാലം സബ് കളക്ടറെ നോഡൽ ആഫീസറായി ചുമതലപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തി.
17. 2016-ൽ ശീശുമരണം 8 ആക്കി കുറയ്ക്കാൻ സാധിച്ചു. 2013-ൽ 31-ഉം, 2014-ൽ 15 ഉം, 2015-ൽ 14 ഉം ആയിരുന്നു.
18. ഗുരുതരമായ പോഷകാഹാരക്കുറവുള്ള കുട്ടികളുടെ എണ്ണം 299-ൽ നിന്നും 36 ആയി കുറഞ്ഞു.
19. ഗവൺമെന്റിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്നും എടുത്ത ശക്തമായ നടപടികളുടെ ഭാഗമായാണ് ഇത്തരത്തിലുള്ള മാറ്റം ഉണ്ടാക്കാൻ സാധിച്ചത്. കേരളത്തിന്റെ ശീശു മരണ നിരക്ക് 13 ആയിരിക്കെ അട്ടപ്പാടിയിലേതു 9 ആക്കി കുറയ്ക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ദീർഘകാല നടപടികൾ

ആദിവാസി കുടുംബത്തിനു ഭൂമിയ്ക്കു രേഖ ലഭ്യമാക്കൽ, കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, കുടിവെള്ളം, കമ്മ്യൂട്ടിംഗ്, തൊഴിൽ, ഭവനം തുടങ്ങിയ നടപടികളിൽ കൂടി സാമ്പത്തിക ഭദ്രത ഉണ്ടാക്കാനുള്ള പദ്ധതികൾ അനുബന്ധ വകുപ്പുകൾ വഴി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ